

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง ประกาศโฆษณาค้าของจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้รับคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ที่ยื่นโดยนักปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อขอรับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ในพันธุ์พืชจำนวนทั้งสิ้น 7 รายการ ดังนี้

1. มะระพันธุ์ เขียวหยก 16
2. มะเขือเทศพันธุ์ เพชรชมพู
3. มะเขือเทศพันธุ์ เอ็กซ์ตรา 390
4. ถั่วเหลืองพันธุ์ เชียงใหม่ 5
5. ข้าวโพดพันธุ์ 216 วาย
6. ข้าวโพดพันธุ์ 209 ดับเบิ้ลยู
7. ข้าวโพดพันธุ์ 241 ดับเบิ้ลยู

อธิบดีกรมวิชาการเกษตรได้พิจารณารายงานการตรวจสอบคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว เห็นว่าคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ดังกล่าวถูกต้อง ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 22 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 อธิบดีกรมวิชาการเกษตร จึงให้ประกาศโฆษณาค้าของจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ ทั้ง 7 รายการ โดยมีรายละเอียดคำขอตามรายการที่แนบมาท้ายประกาศนี้

หากผู้ใดเห็นว่าตนมีสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ดีกว่าผู้ขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ หรือเห็นว่าคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ ไม่ชอบด้วยมาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 15 มาตรา 16 หรือมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542* สามารถยื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ฝ่ายคุ้มครองพันธุ์พืช กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ 02-940-7214 ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันโฆษณาประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2548

(นายอดิศักดิ์ ศรีสุวรรณกิจ)
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

มะระ (*Momordica charantia* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 52/2548 วันที่ยื่นคำขอ : 4 สิงหาคม 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีดี จำกัด
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เขียวหยก 16
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ไททานิก ซึ่งเป็นสายพันธุ์แม่ กับพันธุ์ฟาร์มเลิศพันธุ์ขาว ซึ่งเป็นสายพันธุ์พ่อ
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

เป็นพันธุ์มะระลูกผสมเดียวที่ได้จากการผสมระหว่างสายพันธุ์ไททานิกเป็นพันธุ์แม่ และฟาร์มเลิศพันธุ์ขาว เป็นพันธุ์พ่อ โดยทำการทดสอบพันธุ์ลูกผสมทั้งภายในและภายนอกสถานีหลายแหล่งในช่วงปี พ.ศ. 2542 – 2546 ทั้งนี้ สายพันธุ์แม่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์โดยวิธีการผสมพันธุ์และคัดเลือกแบบจุดประวัตินี้ โดยทำการผสมพันธุ์จากไททานิกลูกผสม และปลูกลูกผสมชั่วที่ 2 ทำการคัดเลือกและผสมตัวเองทำซ้ำเช่นเดิม จำนวน 6ชั่วอายุ ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2546 ที่สถานีวิจัยฟาร์มเลิศพันธุ์จังหวัดเชียงใหม่ และสถานีวิจัยหอทิเจน เนติศรีเสิร์ช จังหวัดสุพรรณบุรี

สายพันธุ์พ่อ ชื่อ ฟาร์มเลิศพันธุ์ขาว ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ผสมระหว่างลูกผสมชั่วที่ 2 ของมะระลูกผสมเบอร์ 42 และผสมข้ามกับพันธุ์พื้นเมืองตรัง พันธุ์พื้นเมืองฟิลิปปินส์ พันธุ์พื้นเมืองราชบุรี และลูกผสมชั่วที่ 2 เบอร์หกสิบเก้า ของบริษัทเจียไต๋ โดยทำการคัดเลือกและผสมตัวเองในต้นมะระที่มีลักษณะดี นำเมล็ดไปปลูกต่อทำซ้ำเช่นเดิม จำนวน 6ชั่วอายุ ระหว่างปี พ.ศ. 2542 ถึงปี พ.ศ. 2544 จนได้สายพันธุ์แท้ โดยดำเนินการที่สถานีวิจัยฟาร์มเลิศพันธุ์ จังหวัดเชียงใหม่ และสถานีวิจัยหอทิเจนเนติคส์ รีเสิร์ช จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

<u>ลักษณะของใบ</u>	สีของใบเป็นสีเขียว มีความกว้างประมาณ 17.20 ซม. มีความยาวใบประมาณ 12.85 ซม. สัดส่วนความกว้างต่อความยาวของใบ 1.36:1.0 มีรูปร่างใบเป็นแบบรูปหัวใจ มีจำนวนพู่ของใบประมาณ 7 พู่ รูปร่างปลายใบมน
<u>ลักษณะดอก</u>	จำนวนวันที่ดอกเพศเมียบาน 50% หลังวันเพาะเมล็ดประมาณ 38 วัน มีเส้นผ่าศูนย์กลางของดอกเพศเมียขณะบาน ประมาณ 3.43 ซม.
<u>ลักษณะผล</u>	ผลมีสีเขียว รูปร่างของผลเป็นแบบรูปขอบขนาน ใหญ่ของผลเป็นแบบใหญ่ขนาน ใหญ่ทำมุมกับขั้วผลระหว่าง 90-105 องศา ผิวของผลมีลักษณะเป็นแบบมีลายทางสลับหยดน้ำ รูปร่างผลบริเวณปลายผลเป็นแบบมน มีความกว้างของผล โดยบันทึกตรงกึ่งกลางผล ประมาณ 6.35 ซม. มีความยาวของผลโดยบันทึก

ความยาวตั้งแต่ขั้วผลถึงปลายผลประมาณ 29.35 ซม. มีน้ำหนักผลสดในระยะเก็บเกี่ยวครั้งที่ 3-5 ประมาณ 503.68 กรัม มีความหนาเนื้อประมาณ 1.12 ซม. ความมันของผิวผลปานกลาง มีลักษณะของหยดน้ำเป็นแบบมน มีอายุเก็บเกี่ยวครั้งแรกโดยนับตั้งแต่วันเพาะเมล็ดถึงวันที่เก็บเกี่ยว 50% ประมาณ 61 วัน

ลักษณะเมล็ด

มะระพันธุ์เขียวหยก 16

มะเขือเทศ (*Lycopersicon esculentem* Mill.)

- (1) เลขที่คำขอ : 53/2548 วันที่ยื่นคำขอ : 4 สิงหาคม 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เพชรชมพู
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์แท้ สีดาหนึ่งหนึ่งสี่ เก้าสองเป็นพันธุ์แม่ และสายพันธุ์แท้ สีดาห้างฉัตร เป็นพันธุ์พ่อ ณ สถานีวิจัยฟาร์มเลิศพันธุ์ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ พ.ศ. 2546
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :
- กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :
- ปี พ.ศ. 2539-2543 ปรับปรุงพันธุ์แม่ โดยวิธีผสมพันธุ์แบบคัดเลือกแบบจุดประวัตติ ระหว่างพันธุ์ผสมเปิดพันธุ์ นัมเบอร์สิบสอง (สายพันธุ์จาก เอวี อาร์ดีซีที่จำหน่ายในประเทศเวียดนาม) กับพันธุ์ผสมเปิด สีดาทิพย์ สาม ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำการผสมตัวเองและทำการคัดเลือก 5 ชั่วโมง จนได้สายพันธุ์แท้ ชื่อ สีดาหนึ่งหนึ่งสี่เก้าสอง
  - ปี พ.ศ. 2539-2543 ปรับปรุงพันธุ์พ่อ โดยวิธีผสมพันธุ์แบบคัดเลือกแบบจุดประวัตติ ระหว่างพันธุ์ผสมเปิดของเกษตรกร ผสมตัวเองและทำการคัดเลือก 5 ชั่วโมง จนได้สายพันธุ์แท้ ชื่อ สีดาห้างฉัตร
  - ปี พ.ศ. 2544-2546 ทำการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์ลูกผสมทั้งภายในและภายนอกสถานีหลายแห่ง จนได้มะเขือเทศลูกผสมเดี่ยวพันธุ์ เพชรชมพู

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

ลักษณะลำต้น ลักษณะการเจริญเป็นแบบระหว่างทอดยอดและไม่ทอดยอด ขนาดลำต้นปานกลาง ขนของลำต้นมีปานกลาง ปล้องยาวปานกลาง ความยาวเถายาวกว่า 100 ซม.

ลักษณะของใบ ใบมีสีเขียว จำนวนใบย่อยประมาณ 5-7 ใบ ทิศทางของใบเป็นแนวราบ ความหนาแน่นของใบปานกลาง รูปแบบของใบเป็นแบบ standard ใบย่อยกว้างประมาณ 5.0-10.0 ซม. ยาวมากกว่า 15 ซม. มีใบแทรกเล็ก ๆ ระหว่างใบย่อย

ลักษณะดอก อายุออกดอกมากกว่า 35 วัน จำนวนวงกลีบดอก 5-6 กลีบ วงกลีบดอกสีเหลือง จำนวนดอกใน 1 ช่อมากกว่า 5 ดอก ตำแหน่งก้านเกสรเพศเมียอยู่ต่ำกว่าเกสรตัวผู้

ลักษณะผล น้ำหนักผลเฉลี่ยประมาณ 41-60 กรัม เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.1-5.0 ซม. ความยาวประมาณ 2.1-5.0 ซม. ผลแก่มีสีแดง รูปร่างผลเป็นแบบกลมสูง รูปร่างผลเมื่อผ่าตามขวางเป็นเหลี่ยม ผลไม่มีลาย มีลายจุดละเอียดของผลก่อนสุก ผลไม่มีร่องบ่า ผลหลุดจากขั้วได้ง่ายปานกลาง ลอกเปลือกได้ง่ายปานกลาง รูปร่างของก้นผลแบน มีริ้วรอยบนผิวผลน้อย รอยแผลเกสรเพศเมียเป็นจุดผนังผลด้านในมีสีแดง เนื้อผลแน่นปานกลาง ผนังหนามากกว่า 5.0 มม. ขนาดของแกน 1.0-2.0 ซม. ความยาวขั้วผลประมาณ 0.75 ซม. จำนวนช่องในผล 2 ช่อง รูปร่างของเมล็ดเป็นรูปไข่ อายุเก็บเกี่ยวมากกว่า 70 วัน

มะเขือเทศเพชรชมพู

มะเขือเทศ (*Lycopersicon esculentum* Mill.)

- (1) เลขที่คำขอ : 54/2548 วันที่ยื่นคำขอ : 4 สิงหาคม 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เอ็กซ์ตรา 390
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์แท้ฟิลิปปินส์คอนคอร์ดร์เป็นพันธุ์แม่ และสายพันธุ์แท้ แปดสามหนึ่งสอง พี เป็นพันธุ์พ่อ ณ สถานีวิจัยฟาร์มเลิศพันธุ์ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ พ.ศ. 2546
- (5) กรรมวิธีการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :
กรรมวิธีการปรับปรุงพันธุ์พืช :
  1. ปี พ.ศ. 2539-2543 ปรับปรุงพันธุ์แม่ โดยวิธีผสมพันธุ์แบบคัดเลือกแบบจุดประวัติ ระหว่างพันธุ์ผสมเปิดจากประเทศฟิลิปปินส์เบอร์หนึ่ง กับลูกผสมพันธุ์คอนคอร์ดร์ ของบริษัท พีโต้ซีด จำกัด ทำการผสมตัวเองและทำการคัดเลือก 5 ชั่วโมง จนได้สายพันธุ์แท้ ชื่อ ฟิลิปปินส์คอนคอร์ดร์
  2. ปี พ.ศ. 2539-2543 ปรับปรุงพันธุ์พ่อ โดยวิธีผสมพันธุ์แบบคัดเลือกแบบจุดประวัติระหว่างพันธุ์ผสมเปิดจากประเทศฟิลิปปินส์ พันธุ์ ฟิลิปปินส์เบอร์สอง กับพันธุ์ผสมเปิดการค้าของบริษัท พีโต้ซีด จำกัด พันธุ์ พีโต้เก้าสิบสี่ ทำการผสมตัวเองและทำการคัดเลือก 5 ชั่วโมง จนได้สายพันธุ์แท้ ชื่อ แปดสามหนึ่งสอง พี
  3. ปี พ.ศ. 2544-2546 ทำการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์แท้ฟิลิปปินส์คอนคอร์ดร์ เป็นพันธุ์แม่ กับสายพันธุ์แท้ แปดสามหนึ่งสอง พี เป็นพันธุ์พ่อ จนได้มะเขือเทศลูกผสมเดี่ยวพันธุ์ เอ็กซ์ตรา 390

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

ลักษณะลำต้น มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด ขนาดลำต้นปานกลาง มีขนของลำต้นปานกลาง ความยาวของปล้องปานกลาง ความยาวเถาประมาณ 100.0 ซม.

ลักษณะของใบ สีของใบเขียวเข้มออกน้ำเงิน จำนวนใบย่อยใน 1 ใบประมาณ 5 ใบ ทิศทางของใบเป็นแนวราบ รูปแบบใบเป็นแบบ standard ความกว้างใบย่อยประมาณ 5-10 ซม. ความยาวใบย่อยน้อยกว่า 15.0 ซม. มีใบแทรกเล็ก ๆ ระหว่างใบย่อย

ลักษณะดอก อายุออกดอกยาวกว่า 35 วัน จำนวนวงกลีบดอก 5 กลีบ สีวงกลีบดอกสีเหลือง จำนวนดอกในช่อมากกว่า 5 ดอก ตำแหน่งก้านเกสรเพศเมียอยู่ต่ำกว่าเกสรตัวผู้

ลักษณะผล มีน้ำหนักผลเฉลี่ยมากกว่า 60 กรัม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาวกว่า 5.0 ซม. ความยาวผลยาวกว่า 5.0 ซม. ผลแก่มีสีแดง รูปร่างผลเป็นแบบกลมสูง รูปร่างเมื่อผ่าตามขวางเป็นแบบเหลี่ยม ไม่มีลายเส้นบนผิว ไม่มีลวดจุดละเอียดของผลช่วงก่อนสุก ผลไม่มีร่องบ่า ผลหลุดจากขั้วได้ปานกลาง

ขั้วได้ปานกลาง ดอกเปลือกได้ปานกลาง รูปร่างของก้นผลแบน มีริ้วรอยบนผิวผลน้อย รูปร่างของรอยแผลจากเกสรเพศเมียเป็นแบบจุด สีผนังของผลด้านในเป็นสีแดง ผลค่อนข้างแข็ง ผนังหนามากกว่า 5.0 มม. ขนาดของแกนยาวกว่า 2.0 มม. ความยาวขั้วประมาณ 1.0 ซม. จำนวนช่องภายในผล 3 ช่อง รูปร่างของเมล็ดเป็นรูปไข่ อายุเก็บเกี่ยวมากกว่า 70 วัน

มะเขือเทศเอ็กตรา 390

ถั่วเหลือง (*Glycine max* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 55/2548   วันที่ยื่นคำขอ : 19 สิงหาคม 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : กรมวิชาการเกษตร
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เชียงใหม่ 5
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการนำเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ไปฉายรังสีแกมมาอัตรา 10 krad เพื่อชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ และนำเมล็ดพันธุ์ชั่วที่ 4 (M4) มาคัดเลือกแบบ pure line selection เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคราสนิม (*Phakopsora pachyrhizi* Syd.) จนได้สายพันธุ์ ชม.60-10kr-71 หรือ ชม. 60-10kr-71-PS-21 (เชียงใหม่ 5)

(5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ถั่วเหลืองสายพันธุ์ ชม. 60-10kr-71-PS-21 (เชียงใหม่ 5) ได้จากการนำเมล็ดพันธุ์เชียงใหม่ 60 ไปฉายรังสีแกมมา อัตรา 10 krad เพื่อชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ และนำเมล็ดพันธุ์ชั่วที่ 4 (M4) มาคัดเลือกแบบ pure line selection เพื่อคัดเลือกพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคราสนิม (*Phakopsora pachyrhizi*, Syd.) ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรคตามธรรมชาติ (natural infection) ซึ่งสถานที่ปลูกคัดเลือกคือ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

- ฤดูฝนปี 2532 คัดเลือกได้ 35 ต้น ที่เป็นโรคราสนิมบนใบระดับต่ำ-ปานกลาง
- ฤดูฝนปี 2533 ปลูกแบบต้นต่อแถว คัดเลือกแถว (สายพันธุ์) ที่มีความรุนแรงโรคราสนิมระดับต่ำ-ปานกลางไว้ 28 สายพันธุ์
- ฤดูฝนปี 2536 คัดเลือกไว้ 7 สายพันธุ์ โดยสายพันธุ์ ชม 60-10kr-71 แสดงลักษณะแผลแบบ RB (Reddish Brown Type) บนใบมีอัตราความก้าวหน้าความรุนแรงของโรคช้าเพียง 0.13 และความเสียหายของใบเนื่องจากโรคราสนิมเพียง 44%
- ฤดูฝนปี 2537 และ 2538 คัดเลือกแบบ pure line selection ได้สายพันธุ์ ชม. 60-10kr-71-PS-21 ต้านทานต่อโรคเมล็ดสีม่วง
- ฤดูฝนปี 2541 ทำการตรวจสอบสายพันธุ์เพื่อยืนยันความต้านทานโรคราสนิมถั่วเหลืองตามธรรมชาติในสภาพไร่ ที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ จ.เชียงใหม่ พบว่าสายพันธุ์ ชม.60-10 kr-71 – PS-21 ยังคงต้านทานต่อโรคราสนิม (ลักษณะแผล RB)
- ฤดูฝนปี 2542 ทำการประเมินความต้านทานโรคราสนิม ที่ไร่เกษตรกร อ.แม่สอด จ.ตาก พบว่าสายพันธุ์ ชม.60-10kr-71– PS-21 ต้านทานโรคราสนิม (ลักษณะแผล RB)

- ฤดูฝนปี 2543-45 ทำการประเมินความต้านทานโรคราสนิม ที่สถานีเกษตรกลางปางคะ และ ฤดูฝนปี 2546 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ พบว่าสายพันธุ์ชม.60-10kr-71 – PS-21 ต้านทานต่อโรคราสนิม (ลักษณะแผล RB)

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

<u>ลักษณะเด่นประจำพันธุ์</u>	ต้านทานโรคราสนิม (ลักษณะแผล RB Type)
<u>ลักษณะของใบ</u>	มีใบย่อย 3 ใบ รูปร่างใบย่อยใบกว้าง ($L/W \leq 1.8 = \text{Ovate}$) ความหนาแน่นของขนที่ใบปานกลาง รูปแบบขนที่ใบกึ่งตั้ง กึ่งเอน
<u>ลักษณะต้น</u>	ลักษณะการเติบโตของลำต้นไม่ทอดยอด
<u>ลักษณะดอก</u>	กลีบดอกมีสีม่วง
<u>ลักษณะของฝัก</u>	ฝักแก่มีสีน้ำตาล จำนวนเมล็ดต่อฝักส่วนใหญ่ 3 เมล็ด
<u>ลักษณะของเมล็ด</u>	เปลือกเมล็ดมีสีเหลือง ขั้วเมล็ดสีน้ำตาล ไม่มีเยื่อติดขั้วเมล็ด ความมันของเปลือกเมล็ดกึ่งมันกึ่งค้ำน เมล็ดมีขนาดกลาง (น้ำหนัก 100 เมล็ด ประมาณ 16-20 กรัม)
<u>อายุเก็บเกี่ยว</u>	อายุเก็บเกี่ยวปานกลาง 85-100 วัน
<u>ความต้านทานโรคและแมลง</u>	ต้านทานต่อโรคราสนิมให้แผล RB Type ต้านทานโรคเมล็ดสีม่วง และต้านทานโรคราน้ำค้าง

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 5

ข้าวโพด (*Zea mays* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 56/2548   วันที่ยื่นคำขอ : 5 กันยายน 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : 216 วาย
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการนำข้าวโพดประชากร 901 ซึ่งเป็นข้าวโพดข้าวเหนียวที่เมล็ดมีสีเหลืองสลัดสีขาว มาสร้างสายพันธุ์แท้โดยการผสมตัวเองและคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 8 ชั่วจนได้สายพันธุ์แท้ 216 วาย ซึ่งมีเมล็ดเป็นสีเหลือง
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ 216Y มีเมล็ดสีเหลือง และมียีนไทป์ ($Sh_2/-$ - Su/Su wx/wx) เกิดจากการนำประชากรข้าวโพดข้าวเหนียว ประชากร 901 มาสกัดสายพันธุ์แท้โดยวิธีผสมตัวเองและคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 8 ชั่ว รุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548

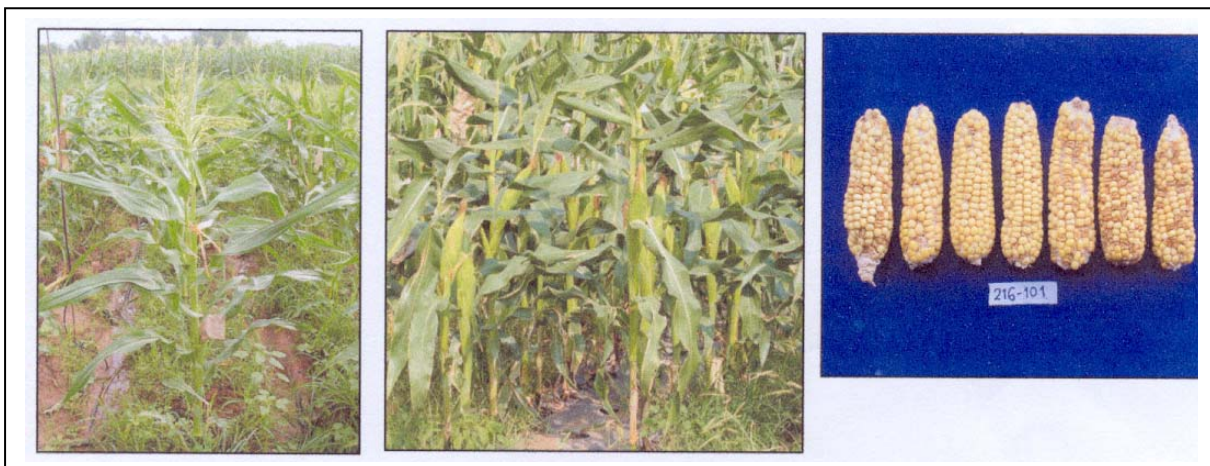
สำหรับที่มาของประชากร 901 เกิดจากการผสมแบบสุ่มระหว่างสายพันธุ์แม่คือ CK8-F2 กับสายพันธุ์พ่อคือ KSC-F2 และนำลูกผสมที่ได้ไปปรับปรุงประชากรแบบคัดเลือกพันธุ์หมู่อัจฉริยะจำนวน 1 รุ่น ในปี พ.ศ. 2544 ประชากร 901 มีเมล็ดสีขาวสลัดกับสีเหลือง มียีนไทป์ ($Sh_2/-$ $Su/-$ wx/wx)

สายพันธุ์แม่ CK8-F2 เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวชั่วรุ่นที่ 2 มียีนไทป์ ($Sh_2/-$ Su/Su wx/wx) ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่คือ ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์การค้าจากประเทศจีน (CNA) ไม่มีชื่อพันธุ์ ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัทเมล็ดพันธุ์เมื่อปี 2543 มียีนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx) และ สายพันธุ์พ่อคือ ข้าวโพดหวานลูกผสมชั่วรุ่นที่ 2 ที่ผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่คือ ข้าวโพดหวานพิเศษพันธุ์ข้าวเหนียวหวานแปดแถว (KNW8T) ซึ่งพัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มียีนไทป์ (sh_2/sh_2 Su/Su Wx/Wx) ผสมข้ามกับสายพันธุ์พ่อคือ ข้าวโพดข้าวเหนียวแปดแถวพันธุ์พื้นบ้าน (8TKN) ชื่อเมล็ดจากร้านค้าจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี มียีนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx)

สายพันธุ์พ่อคือ KSC-F2 เป็นข้าวโพดข้าวโพดข้าวเหนียวชั่วรุ่นที่ 2 มียีนไทป์ ($Sh_2/-$ $Su/-$ wx/wx) ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่คือ ข้าวโพดหวานพิเศษลูกผสมชั่วรุ่นที่ 2 ที่ผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่คือ ข้าวโพดหวานพิเศษพันธุ์ข้าวเหนียวหวานขอนแก่น (KNW) ซึ่งพัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มียีนไทป์ (sh_2/sh_2 Su/Su Wx/Wx) ผสมข้ามกับสายพันธุ์พ่อคือ ข้าวโพดหวานพันธุ์ Sensation (SS) ซึ่งเป็นพันธุ์การค้าจากสหรัฐอเมริกา มียีนไทป์ (Sh_2/Sh_2 su/su Wx/Wx) และ สายพันธุ์พ่อ เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์การค้าจากประเทศจีน (CNA) ไม่มีชื่อพันธุ์ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัทเมล็ดพันธุ์เมื่อปี 2543 มียีนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx)

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

<u>ลักษณะของใบ</u>	ใบแรกเหนือฝักทำมุมแคบ
<u>ลักษณะต้น</u>	ลำต้นตรง สูง 76-125 ซม. โดยวัดจากระดับคอดินถึงข้อใบธง รากค้ำ สีเขียวอ่อน โคนต้นอ่อนระยะใบแรกคลี่ สีเขียว
<u>ลักษณะก้านช่อดอก</u>	ก้านช่อดอกตัวผู้ที่โผล่พ้นฐานใบธง สั้นมากคือ น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ซม. ช่อดอกตัวผู้ยาวมากกว่า หรือเท่ากับ 20 ซม. ตั้งตรง ฐานดอกย่อยสีเขียว สีเปลือกดอกย่อยสีเขียว อับเรณูสีเหลือง จำนวนวันที่ ช่อดอกตัวผู้เริ่มบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน จำนวนวันออกใหม่เป็น 50% ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน เส้นไหมสีเขียวอ่อน
<u>ลักษณะฝัก</u>	ฝักสูง 31-60 ซม. ความยาวของฝักบนสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว 12-15 ซม. กว้าง 4.5 ซม. มีรูปทรงกระบอก
<u>ลักษณะเมล็ด</u>	เมล็ดเรียงตัวเป็นแถวตรง จำนวนแถวปานกลาง (14 แถว) ข้าวโพดพันธุ์ นี้มีลักษณะพิเศษที่เป็นการใช้ประโยชน์จากยีนร่วม ที่เป็นยีนด้อย ควบคุมลักษณะเมล็ดพันธุ์ กล่าวคือในแต่ละฝักจะพบเมล็ดแห่งอยู่ 2 ลักษณะ คือ เมล็ดเต่งขุนของข้าวโพดข้าวเหนียว ที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/- Su/Su wx/wx$) และเมล็ดเหี่ยวลีบของข้าวโพดหวานพิเศษที่มี อีโนไทป์ ($sh_2/sh_2 Su/- wx/wx$) โดยมีสัดส่วนของเมล็ดข้าวโพด ข้าวเหนียว : ข้าวโพดหวานพิเศษ เท่ากับ 3:1 ทำให้มีรสชาติเหนียว ปนหวาน เมล็ดมีสีเหลืองและซังมีสีขาว

ข้าวโพดพันธุ์ 216 วาย

ข้าวโพด (*Zea mays* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 57/2548   วันที่ยื่นคำขอ : 5 กันยายน 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : 209 ดับเบิ้ลยู
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการนำข้าวโพดประชากร 901 ซึ่งเป็นประชากรข้าวโพดข้าวเหนียวที่มีเมล็ดมีสีเหลืองสลับสีขาว มาสร้างสายพันธุ์แท้ โดยการผสมตัวเองและคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 8 ชั่ว จนได้สายพันธุ์แท้ 209 ดับเบิ้ลยู ซึ่งมีเมล็ดเป็นสีขาว
- (5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ข้าวโพดสายพันธุ์ 209 ดับเบิ้ลยู เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ มีเมล็ดสีขาว และมีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ Su/Su wx/wx) เกิดจากการนำประชากรข้าวโพดข้าวเหนียว ประชากร 901 มาสกัดสายพันธุ์แท้โดยวิธีผสมตัวเอง และคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 8 ชั่วรุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548

สำหรับที่มาของประชากร 901 เกิดจากการผสมแบบสุ่มระหว่างสายพันธุ์แม่ คือ CK8-F2 กับสายพันธุ์พ่อ คือ KSC-F2 และนำลูกผสมที่ได้ไปปรับปรุงประชากรแบบคัดเลือกพันธุ์หมู่อัจฉริยะจำนวน 1 รุ่นในปี พ.ศ. 2544 ประชากร 901 มีเมล็ดสีขาวสลับกับสีเหลือง มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ $Su/-$ wx/wx)

สายพันธุ์แม่ CK8-F2 เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวชั่วรุ่นที่ 2 มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ Su/Su wx/wx) ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่ คือ ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์การค้าจากประเทศจีน (CNA) ไม่มีชื่อพันธุ์ ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัทเมล็ดพันธุ์เมื่อปี 2543 มีอีโนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx) และสายพันธุ์พ่อ คือ ข้าวโพดหวานลูกผสมชั่วรุ่นที่ 2 ที่ผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่ คือ ข้าวโพดหวานพิเศษพันธุ์ข้าวเหนียวหวานแปดแถว (KNW8T) ซึ่งพัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีอีโนไทป์ (sh_2/sh_2 Su/Su Wx/Wx) ผสมข้ามกับสายพันธุ์พ่อ คือ ข้าวโพดข้าวเหนียวแปดแถวพันธุ์พื้นบ้าน (8TKN) ชื่อเมล็ดจากร้านค้าจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี มีอีโนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx)

สายพันธุ์พ่อ คือ KSC-F2 เป็นข้าวโพดข้าวโพดข้าวเหนียวชั่วรุ่นที่ 2 มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ $Su/wx/wx$) ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่ คือ ข้าวโพดหวานพิเศษลูกผสมชั่วรุ่นที่ 2 ที่ผสมข้ามระหว่าง สายพันธุ์แม่ คือ ข้าวโพดหวานพิเศษพันธุ์ข้าวเหนียวหวานขอนแก่น (KNW) ซึ่งพัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีอีโนไทป์ (sh_2/sh_2 Su/Su Wx/Wx) ผสมข้ามกับสายพันธุ์พ่อ คือ ข้าวโพดหวานพันธุ์ Sensation (SS) ซึ่งเป็นพันธุ์การค้าจากสหรัฐอเมริกา มีอีโนไทป์ (Sh_2/Sh_2 su/su Wx/Wx) และสายพันธุ์พ่อ เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์การค้าจากประเทศจีน (CNA) ไม่มีชื่อพันธุ์ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัทเมล็ดพันธุ์เมื่อปี 2543 มีอีโนไทป์ (Sh_2/Sh_2 Su/Su wx/wx)

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พีชใหม่

ลักษณะของใบ

ใบแรกเหนือฝักทำมุมปานกลาง

ลักษณะต้น

ลำต้นตรง สูง 76-125 ซม. โดยวัดจากระดับคอคินถึงข้อใบธง
รากค้า สีเขียวอ่อน โคนต้นอ่อนระยะใบแรกคลี่ สีเขียวอ่อน

ลักษณะก้านช่อดอก

ก้านช่อดอกตัวผู้ที่โผล่พ้นฐานใบธง สั้นมากคือ น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ซม. ช่อดอกตัวผู้ยาวมากกว่า หรือเท่ากับ 20 ซม. ตั้งตรง ฐานดอกย่อยสีเขียว สีเปลือกดอกย่อยสีเขียว อับเรณูสีเหลือง จำนวนวันที่ช่อดอกตัวผู้เริ่มบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน จำนวนวันออกไหมเป็น 50% ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน เส้นไหมสีเขียวอ่อน

ลักษณะฝัก

ฝักสูง 61-90 ซม. ความยาวของฝักบนสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว 14-16 ซม. กว้าง 4 ซม. มีรูปทรงกระบอก

ลักษณะเมล็ด

เมล็ดเรียงตัวเป็นแถวตรง จำนวนแถวปานกลาง (14 แถว) ข้าวโพดพันธุ์แท้นี้มีลักษณะพิเศษที่เป็นการใช้ประโยชน์จากยีนร่วม ที่เป็นยีนด้อยควบคุมลักษณะเมล็ดพันธุ์ กล่าวคือในแต่ละฝักจะพบเมล็ดแห้งอยู่ 2 ลักษณะ คือ เมล็ดเต่งขุนของข้าวโพดข้าวเหนียว ที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/ - Su/Su \ wx/wx$) และเมล็ดเหี่ยวลีบของข้าวโพดหวานพิเศษที่มีอีโนไทป์ ($sh_2/sh_2 Su/Su \ wx/wx$) โดยมีสัดส่วนของเมล็ดข้าวโพดข้าวเหนียว : ข้าวโพดหวานพิเศษ เท่ากับ 3:1 ทำให้มีรสชาติเหนียวปนหวาน เมล็ดมีสีขาวและซังมีสีขาว

ข้าวโพดพันธุ์ 209 ดับเบิ้ลยู

ข้าวโพด (*Zea mays* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 58/2548 วันที่ยื่นคำขอ : 5 กันยายน 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : 241 คับเบิ้ลยู
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการนำข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ผสมปล่อยพันธุ์สำลีอีสาน พัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาทำการปรับปรุงประชากรโดยใช้วิธีคัดเลือกพันธุ์ หมู่ 3 รุ่น จากนั้นทำการผสมตัวเองและคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 9 ชั่ว จนได้สายพันธุ์แท้ 241 คับเบิ้ลยู

(5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ข้าวโพดสายพันธุ์ 241 คับเบิ้ลยู เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ มีเมล็ดสีขาว ที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ - $Su/-$ wx/wx) เกิดจากการนำเอาข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ผสมปล่อยพันธุ์สำลีอีสาน พัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมล็ดสีขาว มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ - $Su/-$ wx/wx) มาทำการปรับปรุงประชากร โดยใช้วิธีการคัดเลือกพันธุ์ หมู่ 3 รุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2544 จากนั้นทำการผสมตัวเอง และคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 9 ชั่ว ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 จนได้สายพันธุ์แท้ 241 คับเบิ้ลยู

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

- ลักษณะของใบ ใบแรกเหนือฝักทำมุมปานกลาง
- ลักษณะต้น ลำต้นตรง สูง 126-175 เซนติเมตร โดยวัดจากระดับคอดินถึงข้อใบธง รากค้ำสีเขียวอ่อน โคนต้นอ่อนระยะใบแรกคลี่ สีเขียวอ่อน
- ลักษณะก้านช่อดอก ก้านช่อดอกตัวผู้ที่โผล่พ้นฐานใบธง สั้นมากคือ น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ซม. ช่อดอกตัวผู้ยาวมากกว่า หรือเท่ากับ 20 ซม. ตั้งตรง ฐานดอกย่อยสีเขียวอ่อน สีเปลือกดอกย่อยสีเขียวอ่อน อับเรณูสีเหลือง จำนวนวันที่ช่อดอกตัวผู้เริ่มบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน จำนวนวันออกไหมเป็น 50% ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน เส้นไหมสีเขียวอ่อน
- ลักษณะฝัก ฝักสูง 61-90 ซม. ความยาวของฝักบนสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว 12-15 ซม. กว้าง 5 ซม. มีรูปทรงกระบอก

ลักษณะเมล็ด

เมล็ดเรียงตัวเป็นแถวตรง จำนวนแถวปานกลาง (14 แถว) ข้าวโพดสายพันธุ์แท้พันธุ์นี้มีลักษณะพิเศษที่เป็นการใช้ประโยชน์จากยีนร่วมที่เป็นยีนด้อยควบคุมลักษณะเมล็ดพันธุ์ กล่าวคือ ในแต่ละฝักจะพบเมล็ดแห้งอยู่ 3 ลักษณะ คือ เมล็ดเต่งปุ่นของข้าวโพดข้าวเหนียว ที่มีอีโนบี ($Sh_2/- Su/-wx/wx$) เมล็ดเหี่ยวย่นของข้าวโพดหวานที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/su su wx/wx$) และเมล็ดเหี่ยวลีบของข้าวโพดหวานพิเศษที่มีอีโนไทป์ ($sh_2/sh_2 Su/- wx/wx$) โดยมีสัดส่วนของเมล็ดข้าวโพดข้าวเหนียว : ข้าวโพดหวาน : ข้าวโพดหวานพิเศษ เท่ากับ 9:3:4 ทำให้มีรสชาติเหนียวนุ่มปนหวาน เมล็ดมีสีขาวและซังมีสีขาว

ข้าวโพดพันธุ์ 241 ดับเบิ้ลยู